

Η μεγάλη (πράσινη) απάτη της «ενεργειακής εξοικονόμησης στα κτίρια»...

Στο κείμενο «σχολίων» του ΤΕΕ για τον κρατικό προϋπολογισμό του 2010 – αλλά και σε πληθώρα δημόσιων τοποθετήσεων της ηγεσίας του – γίνεται εκτενής αναφορά στην ανάγκη τόνωσης της απασχόλησης ως «φάρμακου», τόσο για την ανάπτυξη, όσο και για τη βελτίωση των δημοσίων οικονομικών. Προβάλλονται οι «διεκδικήσεις» για την «επέκταση και αναδιάρθρωση» του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) και δίνεται ειδικό βάρος στην εφαρμογή, δια ΠΔ το οποίο είναι στη διαδικασία της σύνταξης, του νόμου που ψήφισε η ΝΔ για την εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας με τον ψευδεπίγραφο τίτλο της «ενεργειακής εξοικονόμησης στα κτίρια».

Σε ό,τι μεν αφορά το ΠΔΕ, θα επανέλθουμε σε επόμενα τεύχη με αναλυτικότερη τοποθέτηση. Στο θέμα της ενεργειακής εξοικονόμησης στα κτίρια, πάντως, όχι μόνο δε μιλάμε για μια έστω ανεπαρκή και «αμυντική» διεκδίκηση – ρύθμιση, αλλά για μια ακόμα πρωτοβουλία σε αντιδραστική κατεύθυνση. Η κυβερνητική προπαγάνδα, που αναπαράγεται αυτούσια και από την ηγεσία του ΤΕΕ, επιχειρεί να εμφανίσει την εφαρμογή της κοινοτικής οδηγίας ως αναγκαίο εκσυγχρονισμό, πράξη ευθύνης στα πλαίσια της «πράσινης ανάπτυξης», ευκαιρία για «διεύρυνση της επαγγελματικής ύλης» των μηχανικών κλπ. Η ηγεσία του ΤΕΕ διαπραγματεύεται με την κυβέρνηση να αναλάβει το ΤΕΕ την εκπαίδευση και την πιστοποίηση των ενεργειακών επιθεωρητών με γραπτές εξετάσεις, τη διάθεση του σχετικού λογισμικού κλπ. Όμως, η επίκληση της υπαρκτής ανάγκης να εφαρμοστούν και στη χώρα μας πρακτικές εξοικονόμησης ενέργειας, είναι **εντελώς υποκριτική** στην περίπτωση αυτή. Ποια είναι η πραγματικότητα;

Πρώτον. Η «διαδικασία» που προκρίνεται είναι **εντελώς ψευδεπίγραφη**, αφού αναθέτει στην αγορά που δημιουργεί το πρόβλημα, τον έλεγχο και την επίλυσή του. Με απλά λόγια: όπως ο θεσμός του επιβλέποντος μηχανικού δεν έλυσε το πρόβλημα της διασφάλισης της ποιότητας στα έργα, όπως ο θεσμός του τεχνικού ασφάλειας δε βελτίωσε τις συνθήκες ασφάλειας και υγείας στην εργασία, έτσι και ο θεσμός του ενεργειακού επιθεωρητή δεν πρόκειται να λύσει το πρόβλημα της εξοικονόμησης ενέργειας στα κτίρια. Από τη στιγμή που η κατασκευή γινόταν και γίνεται με στόχο την πώληση και άρα το κέρδος, οι παράμετροι της ποιότητάς της θα υποτάσσονται σε αυτό της το χαρακτήρα. Έτσι, η ενεργειακή επιθεώρηση ως αντικείμενο επιχειρηματικής δραστηριότητας, αναπόφευκτα θα εκφυλιστεί σε ένα «εμπόριο πιστοποιητικών», μεταξύ των επιθεωρητών και των πελατών τους, κυρίως των κατασκευαστικών επιχειρήσεων.

Δεύτερον. Αντί η διασφάλιση της ενεργειακής συμπεριφοράς των κτιρίων (στα πλαίσια της ανάγκης διασφάλισης της γενικότερης ποιότητάς τους) να αποτελεί **αποκλειστική κρατική ευθύνη**, αυτή μετακυλιέται στις πλάτες του μεμονωμένου μηχανικού. Το που έχει οδηγήσει αυτή η λογική το έχουμε δει στις περιπτώσεις του επιβλέποντος και του τεχνικού ασφάλειας: να γίνεται ο μηχανικός το «εύκολο θύμα», στριμωγμένος ανάμεσα στις ασάφειες, τα κενά και τις ελλείψεις των προδιαγραφών, την ανυπαρξία των δημόσιων ελεγκτικών μηχανισμών, την πίεση – ειδικά για τον αυταπασχολούμενο και μικροεπαγγελματία – να αυξήσει την ύλη του με κάθε τρόπο για να τα βγάλει πέρα...

Τρίτον. Το κόστος αυτής της διαδικασίας θα επωμιστούν για μια ακόμη φορά, στην πλειοψηφία τους **εκείνοι που δεν έχουν ευθύνη για το πρόβλημα**. Ο εργαζόμενος που έχει το διαμέρισμά του υποθηκευμένο στην τράπεζα μέχρι να εξοφλήσει το στεγαστικό δάνειο και δεν έχει την παραμικρή ευθύνη για τα υλικά που χρησιμοποίησε ο κατασκευαστής, τη διαρρύθμιση, τις ενεργειακές απώλειες από τα παράθυρα, τα μπαλκόνια, τους λέβητες κλπ., εντούτοις θα κληθεί να πληρώσει το «πράσινο χαράτσι», ενώ η κατασκευαστική επιχείρηση που κερδοσκοπήσε σε βάρος της ποιότητας της κατασκευής θα τη «βγάλει καθαρή».

Τέταρτον. Η ανάθεση της ενεργειακής επιθεώρησης/μελέτης στην αγορά, θα οδηγήσει νομοτελειακά στη συγκέντρωση της δραστηριότητας αυτής – σταδιακά – σε λίγα επιχειρηματικά «χέρια», όπως έγινε με τις ΕΞΥΠΠ στο χώρο της υγείας και ασφάλειας της εργασίας. Η επίκληση της απασχόλησης είναι **υποκριτική**. Ένα **κρατικό σώμα ενεργειακών επιθεωρητών**, επαρκώς στελεχωμένο, με μόνιμες και σταθερές σχέσεις εργασίας και αξιοπρεπείς αμοιβές, θα αποτελούσε απείρως ουσιαστικότερη συμβολή στην αύξηση της απασχόλησης των μηχανικών.

Πέμπτον. Η ανάθεση στο ΤΕΕ της ευθύνης εκπαίδευσης και πιστοποίησης των ενεργειακών επιθεωρητών αποτελεί σοβαρό βήμα στην κατεύθυνση αποσύνδεσης της πρόσβασης στο επάγγελμα από την κτήση του τίτλου σπουδών. Πέραν του οικονομικού κόστους (για τα παράβολα της εξέτασης κλπ.), μιλάμε για μια διαδικασία που η ίδια η αγορά (μέσα από

τη συμμετοχή των «κατάλληλων ανθρώπων» στην εκπαίδευση και στις εξεταστικές επιτροπές) θα καθορίζει ποιος θα έχει πρόσβαση σ'αυτή τη δραστηριότητα. Είναι προφανές ότι η μεν εκπαίδευση στο αντικείμενο της εξοικονόμησης ενέργειας πρέπει να είναι **αποκλειστική ευθύνη των πολυτεχνικών σχολών** της Ενιαίας Ανώτατης Εκπαίδευσης η δε πρόσβαση στη συγκεκριμένη δραστηριότητα του ενεργειακού επιθεωρητή θα πρέπει **να κατοχυρώνεται μέσα στο δίπλωμα** που παρέχεται από αυτές, όπως και το σύνολο των επαγγελματικών δικαιωμάτων.